

คำอธิบายประกอบการจัดทำรายงานฐานะการเงิน (แบบ บ.ล. 2)

สินทรัพย์

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

1.1 เงินสด หมายถึง

1) ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่บริษัทมี รวมทั้งเงินสดย่อย ธนาณัติ ตัวแลกเงินไปรษณีย์ เช็คที่ถึงกำหนดแต่ยังมีได้นำฝาก เช็คเดินทาง คราฟต์ของธนาคาร

2) เงินฝากธนาคารกระแสรายวันและออมทรัพย์ และเงินฝากประจำและบัตรเงินฝากที่มีอายุไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา ไม่รวมเงินฝากที่มีภาระผูกพัน

ทั้งนี้ เงินสดให้หมายรวมถึงเงินสดในส่วนของลูกค้าที่อยู่กับบริษัทด้วย ในกรณีที่บริษัทนำเงินดังกล่าวของลูกค้าไปลงทุนในสินทรัพย์ประเภทอื่นให้บริษัทบันทึกรายการตามประเภทสินทรัพย์ที่บริษัทนำไปลงทุน

1.2 รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งพร้อมจะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้และมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าน้อย หรือไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวเงินหรือตัวสัญญาใช้เงินที่สถาบันการเงินเป็นผู้ออก รับรองหรืออ่าวัล โดยบริษัทมีวัตถุประสงค์ในการถือไว้เพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันระยะสั้น มากกว่าเพื่อลงทุนหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น ตัวเงินประเภทเพื่อเรียก ตัวเงินที่มีอายุภายใน 3 เดือน หรือน้อยกว่านับจากวันที่ได้มา เป็นต้น

ในกรณีที่บริษัทมีเงินฝากประจำ บัตรเงินฝากและตัวเงินที่มีอายุภายใน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา แต่บริษัทมีความตั้งใจจะถือต่อไปในรูปแบบเดิม โดยการต่อตัว (roll over) หรือฝากต่อ ก็อาจจะจัดประเภทสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นเงินฝากในสถาบันการเงินหรือเงินลงทุนสุทธิ (แล้วแต่กรณี) ได้

2. เงินฝากในสถาบันการเงิน หมายถึง เงินฝากในสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศที่ไม่จัดเป็นรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เช่น เงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยสถาบันการเงินที่ไม่จัดเป็นรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินฝากที่มีภาระผูกพัน เป็นต้น

ทั้งนี้ สถาบันการเงินในประเทศ หมายถึง สถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน อันได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สหกรณ์ออมทรัพย์ ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย สหกรณ์เครดิตยูเนียน และสถาบันอื่นตามประกาศกระทรวงการคลังกำหนดให้เป็นสถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

3. เงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินสุทธิ (รายการนี้ใช้เฉพาะบริษัทหลักทรัพย์เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ (TSFC) เท่านั้น)

หมายถึง ยอดคลุสุทธิเงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม เป็นต้น รวมถึงลูกหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินดังกล่าว หลังการหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและบวกดอกเบี้ยค้างรับ โดยการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินให้รวมถึง เงินให้กู้ยืม ตัวเงินรับ เงินที่ได้จ่ายตามภาระการรับรอง การรับอวัลตัวเงิน และการค้าประกันต่าง ๆ โดยให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักจำนวนรายได้รอการตัดบัญชี ทั้งนี้ ไม่รวมถึงตัวเงินที่กิจการกำหนดให้เป็นเงินลงทุนในรายการที่ 8

4. หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน หมายถึง การให้กู้ยืมเงินโดยมีข้อตกลงที่จะรับโอนสินทรัพย์ทางการเงินจากอีกฝ่ายหนึ่งโดยการแลกเปลี่ยนกับเงินสดหรือสิ่งตอบแทนอื่นของกิจการ ในขณะเดียวกับที่ก่อให้เกิดภาระผูกพันที่จะขายสินทรัพย์ทางการเงินนั้นคืนในอนาคตด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินสดหรือสิ่งตอบแทนอื่นที่ได้มอบให้ไว้บวกดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกัน

5. ลูกหนี้สำนักหักบัญชี

5.1 **ลูกหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์** หมายถึง ยอดคลุสุทธิลูกหนี้ สำนักหักบัญชี ที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านสำนักหักบัญชี

5.2 **ลูกหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า** หมายถึง ยอดคลุสุทธิลูกหนี้สำนักหักบัญชีที่เกิดจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้รวมถึง เงินที่นำไปวางเป็นประกันกับสำนักหักบัญชีในการทำธุรกรรมอนุพันธ์ผ่านสำนักหักบัญชี

5.3 **ลูกหนี้บริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศ** หมายถึง ลูกหนี้บริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในต่างประเทศผ่านบริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศ

6. ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ

6.1 **ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์** ให้แสดงรายละเอียดดังนี้

6.1.1 **ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่ง** หมายถึง จำนวนเงินที่ลูกค้าสั่งซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสดและอยู่ระหว่างการเรียกชำระเงินจากลูกค้าภายในเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ให้รายงานเฉพาะรายที่มียอดคลุสุทธิลูกหนี้ ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ถึงกำหนดชำระภายในวันเดียวกัน (ถ้ามียอดคลุสุทธิเจ้าหนี้ให้รายงานไว้ในรายการ 17.1.1 : ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง) ในกรณีที่ลูกค้าสั่งซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสดแล้วไม่สามารถชำระเงินภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ย้ายการรายงานไปไว้ในรายการ 6.1.5 ทั้งนี้ ให้รวมถึงลูกหนี้ที่เกิดจากการทำธุรกรรมค้าหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ด้วย

6.1.2 เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ หมายถึง เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกค้าทุกประเภท โดยลูกค้านำหลักทรัพย์นั้นวางเป็นประกัน (margin account)

6.1.3 ลูกหนี้ธุรกรรมยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ หมายถึง ลูกหนี้ที่เกิดจากธุรกรรมยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ตามที่แนบปฏิบัติทางการบัญชีกำหนด

6.1.4 ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน หมายถึง ลูกหนี้ที่เกิดจากการที่บริษัทได้โอนทรัพย์สินไปให้แก่ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์เพื่อเป็นประกันกับเจ้าหนี้หุ้ยืม หรือเงินวางประกันไว้กับสำนักหักบัญชี

6.1.5 อื่น ๆ หมายถึง ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทอื่นที่ไม่สามารถแสดงในรายการ 6.1.1 – 6.1.4 เช่น ลูกหนี้สั่งซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสดที่ไม่สามารถชำระเงินได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ที่อยู่ระหว่างฟ้องร้องบังคับคดี ประenomหนีหรือผ่อนชำระ ลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์ที่ผิดนัดการส่งคืนหลักทรัพย์ที่ยืม และลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ด้อยคุณภาพอื่น ๆ ซึ่งคาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้

6.1.6 ดอกเบี้ยค้างรับ หมายถึง ดอกเบี้ยค้างรับจากลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ทุกประเภท

6.1.7 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง จำนวนที่กั้นไว้เพื่อหักจากลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ทุกประเภท และดอกเบี้ยค้างรับตามรายการ 6.1.6 สำหรับส่วนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้

6.1.8 ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ หมายถึง ส่วนของจำนวนเงินลงทุนในลูกหนี้หลังปรับโครงสร้างหนี้ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของหนี้ ซึ่งคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราคิดลด

6.2 ลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ให้แสดงรายละเอียดดังนี้

6.2.1 ลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ลูกหนี้ที่เกิดจากธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งรวมถึงกรณีที่ลูกค้าสั่งซื้อสัญญาซื้อขายล่วงหน้าแล้วมีผลขาดทุน และลูกค้ายังไม่ชำระผลขาดทุนดังกล่าว

6.2.2 ดอกเบี้ยค้างรับ หมายถึง ดอกเบี้ยค้างรับจากลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทุกประเภท

6.2.3 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง จำนวนที่กั้นไว้เพื่อหักจากลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทุกประเภท และดอกเบี้ยค้างรับตามรายการ 6.2.2 สำหรับส่วนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้

6.2.4 ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ หมายถึง ส่วนของจำนวนเงินลงทุนในลูกหนี้หลังปรับโครงสร้างหนี้ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของหนี้ ซึ่งคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราคิดลด

7. สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ หมายถึง สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ ซึ่งบริษัทมีสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นจากกิจการอื่น หรือสิทธิตามสัญญาที่จะแลกเปลี่ยนเครื่องมือทางการเงินของบริษัทกับเครื่องมือทางการเงินของกิจการอื่นภายใต้เงื่อนไขที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท โดยแยกแสดงรายการดังนี้

7.1 ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า หมายถึง ตราสารอนุพันธ์ที่ถือไว้โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงการทำสัญญาตราสารอนุพันธ์กับลูกค้า และอนุพันธ์แฝงที่แยกออกจากสัญญาหลักได้ โดยตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า มีลักษณะทุกข้อต่อไปนี้

- 1) มูลค่าของตราสารดังกล่าวจะผันแปรไปตามอัตราดอกเบี้ย ราคาของตราสารการเงิน ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ อัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีราคาหรือดัชนีอัตรา อันดับความน่าเชื่อถือ หรือตัวแปรอื่นใด
- 2) ไม่มีการจ่ายเงินลงทุนสุทธิเมื่อเริ่มแรก หรือจ่ายด้วยจำนวนเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับสัญญาประเภทอื่น ซึ่งมีการตอบสนองในลักษณะเดียวกันของปัจจัยตลาด และ
- 3) การรับหรือการจ่ายชำระจะกระทำในอนาคต

7.2 ตราสารอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง หมายถึง ตราสารอนุพันธ์ที่ถือไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยง ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด หรือแนวปฏิบัติทางการบัญชีกำหนดไว้ในเรื่องการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

8. เงินลงทุนสุทธิ

เงินลงทุนสุทธิประกอบด้วย เงินลงทุนในตราสารหนี้และเงินลงทุนในตราสารทุน

เงินลงทุนในตราสารหนี้ หมายถึง เงินลงทุนในสัญญาที่แสดงว่าผู้ออกตราสารมีภาระผูกพันทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะต้องจ่ายเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นให้แก่ผู้ถือตราสารตามจำนวนและเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้โดยชัดเจนหรือโดยปริยาย เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ และตั๋วเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ไม่ได้จัดเป็นรายการเทียบเท่าเงินสดและเงินฝากระยะยาวในสถาบันการเงิน เป็นต้น

เงินลงทุนในตราสารทุน หมายถึง เงินลงทุนในสัญญาที่แสดงว่าผู้ถือตราสารมีความเป็นเจ้าของในส่วนได้เสียคงเหลือของกิจการที่ไปลงทุน เช่น หุ้นทุน หน่วยลงทุนของกองทุนรวม เป็นต้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นทุนและสิทธิในการซื้อหุ้นทุน และเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ซึ่งกำหนดให้แสดงไว้ในรายการ 7 (สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์) และรายการที่ 9 (เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ) ตามลำดับ

ให้บริษัทแสดงรายการเงินลงทุนเป็นมูลค่าสุทธิหลังจากบวกหรือหักด้วยบัญชีค่าเผื่อการปรับมูลค่าและค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนแล้ว ทั้งนี้ ให้จัดประเภทและรายงานมูลค่าของเงินลงทุนตามที่มาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนกำหนดไว้ โดยแยกแสดงรายการ ดังนี้

8.1 หลักทรัพย์เพื่อค้า หมายถึง ตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่บริษัทถือไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะขายในระยะเวลาอันใกล้เพื่อทำกำไรจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ ทั้งนี้ให้แยกแสดงเป็นตราสารทุนและตราสารหนี้

8.2 หลักทรัพย์เพื่อขาย หมายถึง ตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่บริษัทถือไว้ และไม่ได้จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า ทั้งนี้ให้แยกแสดงเป็นตราสารทุนและตราสารหนี้

8.3 ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด หมายถึง ตราสารหนี้ที่กิจการตั้งใจจะถือจนครบกำหนด โดยแยกเป็นตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดภายใน 1 ปี และที่เกินกว่า 1 ปี

8.4 เงินลงทุนทั่วไป หมายถึง เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด

9. เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ หมายถึง เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมที่บริษัท ถือไว้และเข้าข่ายตามมาตรฐานการบัญชีที่ต้องบันทึกบัญชีเงินลงทุนเหล่านี้ตามวิธีส่วนได้เสียหรือวิธีราคาทุน แล้วแต่กรณี ในกรณีที่การถือเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมรายได้ไม่เข้าข่ายตามมาตรฐานการบัญชี ที่ต้องบันทึกบัญชีตามวิธีส่วนได้เสียหรือวิธีราคาทุน ให้บันทึกบัญชีภายใต้รายการเงินลงทุนในตราสารหนี้ และตราสารทุน

10. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

- 1) กิจการมีไว้เพื่อประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่าหรือ เพื่อใช้ในการบริหารงาน
- 2) กิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ให้บริษัทแสดงสินทรัพย์ดังกล่าวด้วย มูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสมแล้ว

11. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีกายภาพ ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่กิจการถือไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้ผู้อื่นเช่า หรือ เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน เช่น ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ ใบอนุญาต ค่าสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย เป็นต้น

12. สินทรัพย์ภายในได้รอการตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภายในเงินได้ที่สามารถขอคืนได้ในอนาคต ซึ่งเกิดจาก ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป และเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป ตามที่ มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง ภายในเงินได้ กำหนด

13. สินทรัพย์อื่น หมายถึง สินทรัพย์อื่นนอกจากที่กำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 1 – 12

13.1 รายได้ค้างรับ หมายถึง รายได้ซึ่งเกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระ เช่น ค่าเช่าค้างรับ ดอกเบี้ยค้างรับ ของเงินฝาก ดอกเบี้ยและเงินปันผลค้างรับจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับที่แสดง ไว้ในรายการ 6.1.6 และ 6.2.2 แล้ว

13.2 ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่บริษัทได้จ่ายไปก่อนสำหรับสินทรัพย์หรือบริการที่จะได้ รับประโยชน์ในอนาคต และจะใช้หมดไปในระยะเวลาสั้น เช่น เบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า เครื่องเขียนแบบพิมพ์คงเหลือ เป็นต้น

13.3 ทรัพย์สินรอกการขายสุทธิ หมายถึง

- 1) สินทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทเนื่องจากการชำระหนี้ หรือเนื่องจากการที่บริษัทได้ซื้อสินทรัพย์ที่จ้างองไว้กับบริษัท จากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
- 2) ที่ดิน อาคาร และสินทรัพย์อื่น รวมทั้งสิทธิการเช่าเพื่อใช้ดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงาน ซึ่งมีได้ใช้เพื่อการดังกล่าวแล้ว
- 3) ที่ดิน อาคาร รวมทั้งค่าปรับปรุงและพัฒนาที่ดิน เพื่อจัดจำหน่ายเป็นสวัสดิการของพนักงาน

13.4 อื่น ๆ หมายถึง สินทรัพย์หรือลูกหนี้อื่น และรายการบัญชีอื่นที่ไม่อาจรายงานในรายการ 13.1 - 13.3 อันได้แก่ ลูกหนี้ที่มีได้เกิดจากการให้กู้ยืมอันเป็นทางค้าปกติ เช่น ลูกหนี้จากการทุจริตของพนักงาน เงินให้กู้ยืมเพื่อสวัสดิการแก่พนักงานและลูกจ้างของบริษัท เป็นต้น ทั้งนี้ ให้รวมถึงสิทธิเรียกร้องที่รับโอน (หลังหักรายได้ สะสมตามโครงการ) ของโครงการรับแลกเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงิน และค่าของซื้อหุ้นที่ยังไม่ได้รับการยืนยันจากผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ด้วย

ในกรณีที่รายการมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 5 ของสินทรัพย์รวม ให้แสดงรายการดังกล่าวแยกเป็นแต่ละประเภทรายการในลำดับถัดไป (โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย)

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

14. เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน หมายถึง เงินกู้ยืมทุกประเภททั้งในและต่างประเทศ เช่น เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กับสถาบันการเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเงินกู้ยืมกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่มีใช้สถาบันการเงินและการออกตราสารหนี้เพื่อการระดมทุนทั่วไปซึ่งออกจำหน่ายให้แก่สถาบันการเงิน นิติบุคคล และประชาชนเป็นการทั่วไป ซึ่งกำหนดให้แสดงรายการไว้ในรายการที่ 20 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมอื่น โดยให้แสดงรายละเอียดดังนี้

14.1 เงินกู้ยืมในรูปเงินบาท หมายถึง เงินกู้ยืมทุกประเภทในรูปของเงินบาท

14.1.1 ธนาคารพาณิชย์

14.1.2 สถาบันการเงินอื่น หมายถึง สถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน นอกเหนือจากที่ให้รายงานในรายการ 14.1.1 แล้ว เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สหกรณ์ออมทรัพย์ ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น

14.2 เงินกู้ยืมในรูปเงินตราต่างประเทศ หมายถึง เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในรูปเงินตราต่างประเทศ

15. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน หมายถึง การกู้ยืมเงินโดยมีข้อตกลงที่จะโอนสินทรัพย์ทางการเงินให้กับอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินสดหรือสิ่งตอบแทนอื่น ในขณะที่เดียวกับที่ก่อให้เกิดภาระผูกพันที่จะซื้อสินทรัพย์ทางการเงินนั้นคืนในอนาคตด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินสดหรือสิ่งตอบแทนอื่นที่ได้แลกเปลี่ยนไว้บวกดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกัน

16. เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี

16.1 เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ หมายถึง ยอดดุลสุทธิเจ้าหนี้ สำนักหักบัญชี ที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านสำนักหักบัญชี

16.2 เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ยอดดุลสุทธิเจ้าหนี้สำนักหักบัญชีที่เกิดจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าผ่านสำนักหักบัญชี

16.3 เจ้าหนี้บริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศ หมายถึง เจ้าหนี้บริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในต่างประเทศผ่านบริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศ

17. เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ

17.1 เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์

17.1.1 ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่ง หมายถึง จำนวนเงินที่ได้จากการขายหลักทรัพย์ที่ลูกค้านำมาฝากให้บริษัทขายซึ่งบริษัทยังไม่ได้จ่ายให้แก่ลูกค้า รวมทั้งเงินของลูกค้าที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยเงินสดเฉพาะรายที่มียอดดุลสุทธิเจ้าหนี้ ที่เกิดจากการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ถึงกำหนดชำระภายในวันเดียวกัน ทั้งนี้ ให้รวมถึงเจ้าหนี้ที่เกิดจากการทำธุรกรรมค่าหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ด้วย

17.1.2 บัญชีลูกค้า หมายถึง เจ้าหนี้ของบริษัทอันเกิดจากการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ เช่น เงินมัดจำของลูกค้าที่นำมาวางเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือกำไรจากการขายหลักทรัพย์ของลูกค้าที่มีมาร์จิ้น

17.1.3 เจ้าหนี้ธุรกรรมยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของหลักทรัพย์ที่บริษัทยืมมา และภาระที่ต้องส่งมอบหลักทรัพย์เนื่องจากการขายชอร์ต โดยให้แสดงมูลหนี้ตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ที่ยืม หรือราคาตลาดของหลักทรัพย์ที่ต้องส่งมอบเนื่องจากการขายชอร์ต

17.1.4 เจ้าหนี้ทรัพย์สินวางประกัน หมายถึง หลักประกันที่ลูกค้าโอนให้บริษัทเพื่อเป็นประกันการยืมหลักทรัพย์

17.2 เจ้าหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ภาระของบริษัทจากการประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีต่อบุคคลภายนอก เช่น เงินประกันของลูกค้าที่นำมาวางเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

18. หนี้สินทางการเงินที่กำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม หมายถึง หนี้สินทางการเงิน เช่น เงินรับฝากตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน หุ้นกู้และเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์แฝง ที่บริษัทกำหนดให้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม (กรณีเลือกใช้ Fair value option) โดยเป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด

19. หนี้สินตราสารอนุพันธ์ หมายถึง หนี้สินตราสารอนุพันธ์ ซึ่งบริษัทมีภาระผูกพันตามสัญญาที่จะต้องส่งมอบเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นให้แก่กิจการอื่น หรือแลกเปลี่ยนเครื่องมือทางการเงินของบริษัทกับเครื่องมือทางการเงินของกิจการอื่นภายใต้เงื่อนไขที่อาจทำให้กิจการเสียประโยชน์ โดยแยกแสดงรายการดังนี้

19.1 ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้ำ หมายถึง ตราสารอนุพันธ์ที่ถือไว้โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงการทำสัญญาตราสารอนุพันธ์กับลูกค้า และอนุพันธ์แฝงที่แยกออกจากสัญญาหลักได้ โดยตราสารอนุพันธ์เพื่อค้ำ มีลักษณะทุกข้อต่อไปนี้

1) มูลค่าของตราสารดังกล่าวจะผันแปรไปตามอัตราดอกเบี้ย ราคาของตราสารการเงิน ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ อัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีราคาหรือดัชนีอัตรา อันดับความน่าเชื่อถือ หรือตัวแปรอื่นใด

2) ไม่มีการจ่ายเงินลงทุนสุทธิเมื่อเริ่มแรก หรือจ่ายด้วยจำนวนเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับสัญญาประเภทอื่น ซึ่งมีการตอบสนองในลักษณะเดียวกันของปัจจัยตลาด และ

3) การรับหรือการจ่ายชำระจะกระทำในอนาคต

19.2 ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง หมายถึง ตราสารอนุพันธ์ที่ถือไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการป้องกันความเสี่ยง ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด หรือแนวปฏิบัติทางการบัญชีกำหนดไว้ในเรื่องการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

20. ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมอื่น หมายถึง การกู้ยืมเงินจากบุคคลหรือนิติบุคคลโดยการออกตราสารหนี้เพื่อการระดมทุนทั่วไปซึ่งออกจำหน่ายให้แก่สถาบันการเงิน นิติบุคคล และประชาชนเป็นการทั่วไป รวมทั้งการกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นที่มีใช้สถาบันการเงิน ให้รายงานตามมูลค่าบัญชีโดยให้แยกแสดงดังนี้

20.1 หุ้นกู้ หมายถึง หุ้นกู้ของบริษัททั้งที่เป็นและไม่ใช่หลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ยกเว้นหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่แสดงไว้ในรายการ 20.2

20.2 หุ้นกู้/ตราสารหนี้ด้อยสิทธิ หมายถึง หุ้นกู้ด้อยสิทธิหรือตราสารหนี้ที่ด้อยสิทธิทุกประเภทที่บริษัทออกจำหน่าย

20.2.1 อายุไม่เกิน 1 ปี หมายถึง หุ้นกู้หรือตราสารหนี้ด้อยสิทธิที่ออกและจะครบกำหนดภายใน 1 ปี หรือให้สิทธิผู้ถือได้ถอนได้ภายใน 1 ปีนับจากวันที่รายงาน

20.2.2 อายุเกิน 1 ปี หมายถึง หุ้นกู้หรือตราสารหนี้ด้อยสิทธิที่ออกและจะครบกำหนดเกินกว่า 1 ปี

20.3 ตราสารหนี้และเงินกู้ยืมอื่น ๆ หมายถึง ตราสารหนี้และเงินกู้ยืมอื่น ๆ ที่ไม่ได้แสดงไว้ในรายการ 20.1 และ 20.2

21. ประมาณการหนี้สิน หมายถึง หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลาหรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ ซึ่งบริษัทสามารถประมาณมูลค่าหนี้สินนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือ และเป็นภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อบริษัทเพื่อจ่ายชำระ ภาระผูกพันดังกล่าว ตามที่มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และ สิทธิประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น กำหนด เช่น ภาระผูกพันของบริษัทจากการรับรองตั๋วเงิน ภาระผูกพันจากการขาย ลูกหนี้ตั๋วเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ ให้รวมถึง ประมาณการหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องกับ ผลประโยชน์ของพนักงานตามที่มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงานกำหนด

22. หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องจ่ายในอนาคต ซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ตามที่มาตรฐานการบัญชีว่าด้วยเรื่อง ภาษีเงินได้กำหนด

23. หนี้สินอื่น หมายถึง หนี้สินอื่นนอกจากที่กำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 14 – 22

23.1 ดอกเบี้ยค้างจ่าย หมายถึง ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมทุกประเภทหรือดอกเบี้ยของหนี้สินอื่นที่ค้างจ่าย ณ วันที่ รายงาน

23.2 ภาษีและค่าใช้จ่ายค้างจ่าย หมายถึง รายจ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วแต่บริษัทยังไม่ได้จ่ายเงิน เช่น ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าค้างจ่าย เป็นต้น

23.3 อื่น ๆ หมายถึง หนี้สินหรือเจ้าหนี้อื่น และรายการบัญชีอื่นที่ไม่อาจแสดงรวมอยู่ในรายการ 23.1 – 23.2 ในกรณีที่รายการใดมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 5 ของหนี้สินรวม ให้แสดงรายการดังกล่าวแยกเป็นแต่ละประเภท ของรายการในลำดับถัดไป (โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย)

24. ทุนเรือนหุ้น หมายถึง เงินทุนของบริษัท ซึ่งได้จดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว ให้แยกแสดงดังนี้

20.1 หุ้นสามัญ ให้แสดงมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญที่ได้รับชำระแล้วทั้งสิ้น (ไม่รวมส่วนล้ำมูลค่าหุ้น) และให้แสดงจำนวนหุ้นจดทะเบียนและมูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้นในวงเล็บด้วย

20.2 หุ้นบุริมสิทธิ ให้แสดงรายละเอียดของหุ้นบุริมสิทธิทุกประเภทเช่นเดียวกับรายการ 20.1

25. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น หมายถึง เงินที่ได้จากการขายสิทธิที่บริษัทออกให้แก่ผู้ถือในการซื้อ หุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ รวมถึงใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม

26. ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) มูลค่าหุ้น หมายถึง เงินที่ได้จากการขายหุ้นทุนจดทะเบียนตามกฎหมายในส่วนที่สูงกว่าหรือต่ำกว่ามูลค่าที่ตราไว้ หากมีทั้งส่วนเกินและส่วนต่ำกว่ามูลค่าที่ตราไว้สามารถนำรายการดังกล่าว มาหักกลบกันและแสดงเป็นมูลค่าสุทธิได้

27. ส่วนเกินหุ้นซื้อคืน หมายถึง เงินที่ได้รับจากการขายหุ้นซื้อคืน ส่วนที่สูงกว่าราคาหุ้นถัวเฉลี่ยของหุ้นซื้อคืน สำหรับกรณีของการตัดหรือยกเลิกหุ้นซื้อคืนเพื่อลดทุน จะหมายถึงราคาตามมูลค่า (Par value) ส่วนที่สูงกว่าราคาหุ้นถัวเฉลี่ยของหุ้นซื้อคืนที่ตัดออก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีหรือแนวปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับหุ้นซื้อคืนของกิจการ ที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

28. องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น หมายถึง รายการรายได้และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งมาตรฐานการบัญชีไม่อนุญาตให้รับรู้ในงบกำไรขาดทุน เช่น ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) จากการประเมินมูลค่าธุรกรรมตราสารอนุพันธ์สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (ส่วนที่มีประสิทธิผล) ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) จากการประเมินมูลค่าธุรกรรมตราสารอนุพันธ์สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ (ส่วนที่มีประสิทธิผล) เป็นต้น

29. กำไร (ขาดทุน) สะสม

29.1 จัดสรรแล้ว (Appropriated)

29.1.1 ทุนสำรองตามกฎหมาย หมายถึง สำรองที่กันไว้จากกำไรสุทธิประจำปีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

29.1.2 อื่น ๆ (Others) หมายถึง จำนวนที่จัดสรรจากกำไรสะสมเพื่อการใด ๆ ตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ให้แสดงเป็นแต่ละประเภท เช่น เพื่อรักษาระดับเงินปันผล เพื่อขยายกิจการ หรือตามเงื่อนไขของภาระผูกพัน

29.2 ยังไม่ได้จัดสรร หมายถึง กำไรสะสมและกำไรสุทธิของรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันที่คงเหลือหลังจากการจัดสรร ในกรณีที่มียอดดุลสุทธิเป็นผลขาดทุนสะสม ให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ และเรียกเป็น “ขาดทุนสะสม”

30. หุ้นซื้อคืน หมายถึง หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และตราสารทุนอื่นที่มีลักษณะเทียบเท่าหุ้นสามัญของบริษัท ซึ่งบริษัทหรือบริษัทย่อยของบริษัทซื้อกลับคืนมา และบันทึกบัญชีด้วยวิธีราคาทุน กำหนดให้แสดงเป็นรายการหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นโดยแสดงต่อจากกำไรสะสมด้วยราคาทุนที่บริษัทจ่ายเพื่อซื้อหุ้นกลับคืน

รายการนอกงบการเงิน หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพัน และภาระผูกพันอื่น

ให้แสดงรายการตรงกันข้าม (contra items) รายการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นภายในหน้า สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและภาระผูกพันอื่น แยกตามหัวข้อแต่ไม่ต้องแสดงรายละเอียด ดังนี้

1. การค้าประกัน หมายถึง ภาระผูกพันจากการที่บริษัทค้าประกันทุกประเภท
2. การขายตัวเงินหรือตราสารหนี้ที่ผู้ซื้อมีสิทธิไต่เบี่ย หมายถึง การขาย ขายลด หรือขายช่วงลดตราสารหนี้ ตัวสัญญาใช้เงินหรือตัวแลกเงินแบบผู้ซื้อมีสิทธิไต่เบี่ย (with recourse)
3. สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพัน หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทที่นำไปค้าประกัน จำนอง จำนำ เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงิน หรือ เป็นหลักประกันการกู้ยืมหลักทรัพย์ (เฉพาะรายการที่ไม่ได้โอนออกจากบัญชี) หรือก่อภาระผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้รายงานแยกประเภทเป็นอสังหาริมทรัพย์และอื่น ๆ โดยให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อการลดค่าของสินทรัพย์นั้นๆ
4. อื่น ๆ (ระบุ) ให้ระบุประเภทรายการตรงกันข้ามหรือภาระผูกพันแต่ละประเภทให้ชัดเจน เช่น สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ภาระจากการทำสัญญาอนุพันธ์ เป็นต้น